

Antopäivä: 28.5.2025	Voimaantulopäivä: 4.6.2025	Voimassa: toistaiseksi
Säädösperusta: Ilmailulaki (864/2016) 33, 55, 57 ja 61 §		
Määräyksen vastaisen toiminnan seuraamuksista säädetään: Ilmailulaki (864/2016) 175 ja 178 § sekä 14 luku Laki liikenteen palveluista (320/2017) 262 §		
Täytäntöönpantava EU-lainsäädäntö: Komission asetus (EU) N:o 965/2012, annettu 5 päivänä lokakuuta 2012, lentotoimintaan liittyvistä teknisistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti (EUVL L 296, 25.10.2012, s. 1—148)		
Muutostiedot: Tällä määräyksellä kumotaan Liikenteen turvallisuusviraston 23.8.2016 antama määräys OPS M1-33, Lentotoiminta-asetusta täydentävät kansalliset määräykset (TRAFI/53174/03.04.00.00/2016).		

Lentotoiminta-asetusta täydentävät kansalliset määräykset

1 MÄÄRÄYKSEN KOHDE JA SOVELTAMISALA

- 1.1 Tällä määräyksellä annetaan EU:n lentotoiminta-asetusta¹ täydentävät kansalliset määräykset.
- 1.2 Lisäksi tällä määräyksellä määrätään niistä säädöksistä, joita sovelletaan Suomessa rekisteröityihin vaativiin moottorikäyttöisiin lentokoneisiin ja helikoptereihin, joiden lentotoiminnan harjoittajan päätoimipaikka tai asuinvaltio on Euroopan unionin ulkopuolisessa valtiossa, sekä määritellään keskeiset vaatimukset osaomistukseen perustuvalle lentotoiminnalle (*fractional ownership*).

2 LENTOTOIMINTA-ASETUSTA TÄYDENTÄVÄT LIIKENNE- JA VIESTINTÄVIRASTON MÄÄRÄYKSET

2.1 Suuririskinen kaupallinen erityislentotoiminta (2 artikla 8 kohta)

Lentotoiminta-asetuksen 2 artiklan 8 kohdan mukaista suuririskistä kaupallista erityislentotoimintaa on:

- lentotoiminta, joka edellyttää lentämistä lentosääntöjen mukaisten minimilentokorkeuksien alapuolella,
- lentotoiminta tiheästi asuttujen alueiden tai ulkosalle kokoontuneen väkijoukon yläpuolella, jossa pakkolaskua turvalliseen paikkaan ei ole mahdollista suorittaa tai mikäli kyseessä on monimoottorinen ilma-alus, lentoa ei kyetä jatkamaan turvallisesti yhden moottorin viikaantuessa,

¹ Komission asetus (EU) N:o 965/2012, annettu 5 päivänä lokakuuta 2012, lentotoimintaan liittyvistä teknisistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti (EUVL L 296, 25.10.2012, s. 1—148)

- ulkoisen kuorman kuljettaminen,
- nostotyölennot,
- ilma-alusten ja muiden esineiden hinauslennot, pois lukien purjelentokoneiden tai liitimien hinauslennot, ja
- merialueilla tapahtuva lentotoiminta sekä lentotoiminta laivoille.

2.2 Esittelylennot (ARO.OPS.300)

Esittelylentoja koskevat kansalliset lisävaatimukset:

- Esittelylentoja tarjoavan organisaation on pidettävä kirjaa tehdyistä esittelylennoista ja niiden määrästä. Kirjanpitoon tulee merkitä vähintään seuraavat tiedot: lennon päivämäärä, ilma-aluksen rekisteritunnus ja ilma-aluksen päällikkö.
- Esittelylentoja tarjoavan organisaation on määriteltävä kirjallisesti tällaisia lentoja suorittavat ohjaajat sekä ylläpitää listaa näistä ohjaajista.
- Esittelylentoihin käytettävällä ilma-aluksella on oltava voimassa oleva ICAO Annex 8 mukainen lentokelpoisuustodistus.
- Ilma-aluksen päällikön on kerrottava lennolla mukana oleville henkilöille, että kyseessä on lentotoiminta-asetuksen mukainen esittelylento eikä siihen sovelleta kaupallisen ilmakuljetuksen turvallisuusvaatimuksia.

Kirjanpito esittelylennoista ja organisaation ylläpitämä lista ohjaajista on säilytettävä vähintään kaksi vuotta.

2.3 Pieni osa organisaation toimintaa (*marginal activity*)

Lentotoiminta-asetuksen 6 artiklan 4a. kohdan c) alakohdan mukaiseksi marginaaliseksi toiminnaksi katsotaan toiminta, jota harjoitetaan enintään kuutena päivänä kalenterivuoden aikana. Toimijan on ilmoitettava toimintaa koskevat tiedot Liikenne- ja viestintäviraston antaman ohjeistuksen mukaisesti.

2.4 Etäisyyden tai paikallisen alueen määrittäminen (ARO.OPS.210)

Etäisyyttä tai paikallista aluetta lentotoimintaa varten ei ole määriteltä. Mikäli lentotoiminnan harjoittaja haluaa käyttää tällaista etäisyyttä ja siihen liittyviä vaatimusten lievennyksiä, etäisyys tulee kuvata toimintakäsikirjassa (ORO.FC.005 b) 2)).

2.5 Häiritsevien aikataulujen määrittelemine (ARO.OPS.230)

Lentoaikarajoituksia varten sovelletaan aikaista (*early type*) työvuorojärjestelmää kaikkiin Liikenne- ja viestintäviraston valvonnassa oleviin kaupallisen ilmakuljetustoiminnan harjoittajiin.

2.6 Mukana pidettävät asiakirjat, käsikirjat ja tiedot (NCO.GEN.135 b) 2))

Etäisyyttä tai paikallista aluetta ei ole määriteltä. Lentotoiminta-asetuksen NCO.GEN.135 a) alakohdassa tarkoitetut asiakirjat ja tiedot voidaan säilyttää lento- tai toimintapaikalla, kun lentoonlähdön ja laskun on määrä tapahtua samalla lento- tai toimintapaikalla.

3 OSAOMISTUKSEEN PERUSTUVA LENTOTOIMINTA

3.1 Määritelmä

Osaomistukseen perustuvalla lentotoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jossa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö ostamalla osuuden ilma-aluksesta tai sitä hallinnoivasta yrityksestä saa käyttöoikeuden järjestelyä hallinnoivan yrityksen (hallintaorganisaation) lentokalustoon. Tällaista toimintaa pidetään ei-kaupallisena lentotoimintana, jos se täyttää ilmailuohjeen OPS T1-33 kohdassa 2 määritetyt tunnusmerkit.

3.2 Valvontaa varten esitettävät asiakirjat ja selvitykset

Ilma-aluksessa on oltava matkustajaluettelo kaikista kyseisellä lennolla mukana olevista henkilöistä. Ilma-aluksen päällikön on pyydettyä esitettävä Liikenne- ja viestintäviraston tarkastajalle selvitys siitä, mihin perustuu ilma-aluksessa olevien henkilöiden oikeus käyttää kyseistä ilma-alusta.

3.3 Lupakirjavaatimukset

Lentäjillä on oltava EU:n lentomiehistöasetuksen² osan FCL tai sovellettavien kansallisten vaatimusten mukaiset lupakirjat, kelpuutukset ja lääketieteelliset kelpoisuustodistukset. Jos lentäjälle maksetaan lentotoiminnasta rahallista korvausta tai vastiketta, hänellä on oltava vähintään ansiolentäjän lupakirja (CPL).

3.4 Huoltovaatimukset

Jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaorganisaation (CAMO) on hallinnoitava ilma-alusten lentokelpoisuutta ja ilma-alukset on huollettava osan 145 mukaisesti hyväksytyssä huoltoorganisaatiossa siten kuin EU:n huoltotoiminta-asetuksessa³ säädetään. Kansallisen sääntelyn alaisten ilma-alusten osalta on noudatettava määräyksen AIR M1-5 vaatimuksia, jotka koskevat muita kuin yksinkertaisia ilma-aluksia. Omistajahuoltajan tekemiä huoltoja (*pilot-owner maintenance*) ei hyväksytä.

3.5 Lentotoimintamenetelmät

Osaomistukseen perustuvassa lentotoiminnassa on noudatettava EU:n lentotoiminta-asetuksen osan NCO vaatimuksia, jos kyseessä on muu kuin vaativa ilma-alus, tai osan NCC vaatimuksia, jos kyseessä on vaativa ilma-alus. Kansallisen sääntelyn alaisilla ilma-aluksilla harjoitettavassa toiminnassa on noudatettava määräystä OPS M2-11.

Edellä sanotusta poiketen myös osan NCO mukaisessa toiminnassa muilla kuin vaativilla ilma-aluksilla on noudatettava lentotoiminta-asetuksen kohdan ORO.MLR.100 mukaisia toimintakäsikirjaa koskevia vaatimuksia.

² Komission asetus (EU) N:o 1178/2011, annettu 3 päivänä marraskuuta 2011, siviili-ilmailun lentomiehistöä koskevien teknisten vaatimusten ja hallinnollisten menettelyjen säätämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 nojalla (EUVL L 311, 25.11.2011, s. 1–193)

³ Komission asetus (EU) N:o 1321/2014, annettu 26 päivänä marraskuuta 2014, ilma-alusten sekä ilmailutuotteiden, osien ja laitteiden jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpidosta ja näihin tehtäviin osallistuvien organisaatioiden ja henkilöstön hyväksymisestä (EUVL L 362, 17.12.2014, s. 1–194)

3.6 Lento- ja työaika-rajaukset

Osaomistukseen perustuvassa lentotoiminnassa ohjaamomiehien lento- ja työaika-rajauksiin sekä lepovaatimuksiin sovelletaan ilmailumääräyksen OPS M3-2, Ilma-aluksen ohjaamomiehien lento- ja työaika-rajaukset – muu lentotoiminta kuin lentokoneilla harjoitettava kaupallinen ilmakuljetus, kohtia 1.5, 1.6, 2 - 6 ja 8. Määräyksen OPS M3-2 kohdan 4.4.3 mukaista poikkeusta taukovaatimuksista sovelletaan osaomistukseen perustuvassa lentotoiminnassa, vaikka kyseessä ei ole kaupallinen ilmakuljetus.

3.7 Siirtymämääräys

Tämän kohdan 3 mukaiset vaatimukset on täytettävä viimeistään 4.9.2025.

4 LENTOTOIMINTA-ASETUKSEN SOVELTAMINEN ILMA-ALUKSIIN, JOTKA ON REKISTERÖITY SUOMEEN JA JOIDEN LENTOTOIMINNAN HARJOITTAJAN PÄÄTOIMIPAIKKA TAI ASUINVALTIO ON EUROOPAN UNIONIN ULKOPUOLISESSA VALTIOSSA

Vaativilla moottorikäyttöisillä lentokoneilla ja helikoptereilla harjoitettavaan ei-kaupalliseen lentotoimintaan sovelletaan lentotoiminta-asetusta, kun ilma-alus on rekisteröity Suomeen mutta lentotoiminnan harjoittajan päätoimipaikka tai asuinvaltio on Euroopan unionin ulkopuolisessa valtiossa.

5 POIKKEUKSET

Liikenne- ja viestintävirasto voi perustellusta hakemuksesta myöntää poikkeuksia tämän määräyksen vaatimuksista, jos se katsoo, että poikkeukset ovat tarpeellisia ja että määräyksen tarkoitusta vastaava turvallisuustaso saavutetaan hakijan esittämillä keinoilla. Hakemuksessa on esitettävä poikkeavaan järjestelyyn liittyvät riskit sekä riskienhallintamenettelyt.

Jarkko Saarimäki
pääjohtaja

Pietari Pentinsaari
ylijohtaja